

پیری جمعیت، بزرگ‌ترین معضل حال حاضر دنیاست

انفجار بمب سالمندی

از بحران‌های احتمالی آینده در رابطه با کاهش جمعیت جوان، ضروری است.

تأثیر همه‌گیری بر جمعیت جهان

همه‌گیری کرونا با وجود حدود ۱۵ میلیون مرگ مستقیم و غیرمستقیم مرتبط با کووید-۱۹ و کاهش تقریباً دوساله امید به زندگی در سراسر جهان در طول دو سال اول، تنها اندکی بر اندازه و رشد جمعیت جهان تأثیر گذاشت. اگرچه این بیماری همه‌گیر نابرابری‌ها را تشدید و به‌طور بالقوه بار اقتصادی جدیدی را ایجاد کرد اما تأثیر آن بر باروری نامشخص است.

نرخ رشد جمعیت در کشورها، گروه‌های درآمدی و مناطق جغرافیایی به‌طور قابل توجهی متفاوت است؛ این رشد در میان کشورهای کم‌درآمد و در آفریقا به‌طور نامتناسبی بالا و در میان کشورهای با درآمد متوسط، بالا و در اروپا به‌طور نامتناسبی پایین است. چیزی که به سرعت جهانی می‌شود این است که پیری جمعیت فراگیرترین و غالب‌ترین روند جمعیتی جهانی است که به دلیل کاهش باروری، افزایش طول عمر و عبور گروه‌های بزرگ به سنین بالاتر رخ می‌دهد. ساختار سنی جمعیت در طول سال‌ها به شدت تغییر کرده است. امید به زندگی جهانی از ۳۴ سال در ۱۹۱۳ به ۷۲ سال در ۲۰۲۲ افزایش یافت و انتظار می‌رود این مسیر در بلندمدت ادامه یابد. در همین حال، بین سال‌های ۱۹۷۰ تا ۲۰۳۰، باروری در همه کشورهای جهان کاهش یافته است. زمانی که سازمان ملل متحد و سازمان بهداشت جهانی تأسیس شد، تعداد کودکان زیر ۱۵ سال هفت برابر بیشتر از افراد ۶۵سال و بالاتر بود. این گروه‌ها تا سال ۲۰۵۰، تقریباً به یک اندازه خواهند بود. تنها بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۵۰، سهم جهانی افراد ۸۰سال و بالاتر تقریباً به پنج درصد می‌رسد که این تغییرات مجموعه عظیمی از چالش‌های بهداشتی، اجتماعی و اقتصادی در دهه‌های آینده به همراه خواهد داشت و از کاهش گسترده جمعیت خبر می‌دهد.

جهان

atiyeno.ir

خبر

بیکاری فزاینده جوانان در چین

اقتصاد چین از چند سال پیش با مضلّات متعددی دست به گریبان است. یکی از آن‌ها بیکاری بالای جوانان محسوب می‌شود. تابستان ۲۰۲۳ از هر پنج نفر یک نفر بیکار بود. حال دولت انتشار آمار بیکاران را متوقف کرده و می‌گوید دوباره آن را محاسبه می‌کند.

بر اساس آمارهای رسمی، بیکاری جوانان در چین در ماه اوت سال جاری به بالاترین سطح خود از ابتدای سال رسیده است. همان‌طور که اداره آمار چین در روز جمعه ۲۰ سپتامبر (۳۰ شهریور) اعلام کرد، نرخ بیکاری در میان افراد ۱۶ تا ۲۴ ساله در ماه گذشته ۱۸.۸ درصد بود، در حالی که دو ماه پیش از آن ۱۷.۱ درصد بوده است.

بیکاری جوانان یکی از بزرگ‌ترین مشکلات اقتصادی در جمهوری خلق چین است. در ماه مه، رئیس جمهور ششی جین‌پینگ مبارزه با بیکاری را «اولویت مطلق» اعلام کرد. مقامات چینی بیکاری جوانان را در ژوئیه سال گذشته دارای رکورد ۲۱.۳ درصد اعلام کردند اما بعد انتشار این آمار را به حالت تعلیق درآوردند. سپس در ماه دسامبر سال گذشته، روش محاسبه را با حذف دانشجویان تغییر دادند و دوباره آمار بیکاران را اعلام کردند. بر اساس محاسبات جدید، نرخ بیکاری در میان جوانان ۲۵ تا ۲۹ ساله در ماه اوت ۶.۹ درصد بود، در حالی که این رقم در ماه ژوئیه، یعنی یک ماه پیش از آن، ۶.۵ درصد بوده است. با این حال، داده‌های رسمی آماري تنها تصویر ناقصی از بیکاری در جمهوری خلق چین ارائه می‌دهد؛ زیرا به‌عنوان مثال، فقط مناطق شهری محاسبه می‌شوند. علاوه بر نرخ بیکاری بالای جوانان، چین با یک بحران جدی در حوزه ساخت‌وساز و اختلافات تجاری با غرب دست و پنجه نرم می‌کند. ارقام اقتصادی ارائه شده در هفته‌ها و ماه‌های اخیر بارها نشان داده‌اند که بهبود اقتصاد چین پس از پایان اقدامات سختگیرانه کرونا با روند بسیار کندی پیش می‌رود.

نابودی فرصت‌های شغلی با هوش مصنوعی

رئیس بانک مرکزی کانادا بیان کرد که هوش مصنوعی ممکن است بیشتر از اینکه شغل ایجاد کند، آن‌ها را از بین ببرد. تیف مک‌کم، رئیس بانک مرکزی کانادا، نگرانی‌های خود را در مورد تأثیر مخرب هوش مصنوعی (AI) بر بازار کار ابراز کرد و هشدار داد این فناوری می‌تواند مشاغل بیشتری را نسبت به آنچه در درازمدت به وجود می‌آورد، حذف کند.

به گفته او از آنجایی که هوش مصنوعی در اقتصاد جافتاده‌تر و تأثیرات آن متحول‌کننده‌تر می‌شود، می‌تواند شغل‌های بیشتری را نسبت به ایجاد آن از بین ببرد. افرادی که کار خود را به دلیل اتوماسیون از دست می‌دهند، ممکن است برای یافتن فرصت‌های جدید تلاش کنند که این مورد موجب نگرانی همه است. مک‌کم تأکید کرد: «درک و شکل دادن به تأثیرات بازار کار به دلیل ادامه پیشرفت و انتشار هوش مصنوعی در اقتصاد‌ها اهمیت فزاینده‌ای خواهد داشت.»

رئیس بانک مرکزی کانادا افزود: «هوش مصنوعی همچنین احتمال دارد بر نحوه تعیین قیمت‌ها توسط مشاغل تأثیر بگذارد. در حال حاضر شواهدی وجود دارد و نشان می‌دهد شرکت‌هایی که به‌دنبال دیجیتالی شدن هستند، قیمت‌ها را بیشتر از شرکت‌هایی که به‌دنبال دیجیتال نیستند، تغییر می‌دهند. علاوه بر این، هوش مصنوعی می‌تواند بر سطح رقابت در اقتصاد نیز تأثیر بگذارد، اگرچه تأثیر آن مبهم است.» در ابتدا، استارت‌آپ‌های مبتنی بر هوش مصنوعی می‌توانستند سهم بازار را با کاهش قیمت شرکت‌های فعلی تصاحب کنند که این امر رقابت را افزایش و قیمت‌ها را کاهش می‌دهد. هوش مصنوعی همچنین می‌تواند منجر به بازارهایی شود که تحت سلطه تعداد انگشت‌شماری از شرکت‌های دارای قدرت انحصاری هستند. در این سناریو، هوش مصنوعی در نهایت رقابت کمتر و قیمت‌های بالاتر را رقم می‌زند.

مک‌کم گفت: «بانک‌های مرکزی باید با دقت درک کنند که هوش مصنوعی چگونه بر تورم، هم به‌طور غیرمستقیم از طریق تقاضا و عرضه کلی و هم مستقیماً از طریق تعیین قیمت تأثیر می‌گذارد. او از دانشگاهیان خواست برای درک بهتر و پیش‌بینی تأثیرات هوش مصنوعی با مشاغل و سیاست‌گذاران همکاری کنند.»

قدرتی سه روز در هفته افزایش دهند. با این حال، از هر چهار بزرگسال در سراسر جهان، یک نفر نمی‌تواند این استانداردها را رعایت کند. در همین حال توصیه سازمان جهانی بهداشت برای فعالیت بدنی نوجوانان، مبنی بر ۶۰ دقیقه در روز، توسط بیش از ۸۰ درصد جمعیت محقق نمی‌شود.

از سوی دیگر طرح‌های پیشنهادی شامل سیاست‌هایی برای حمایت از سفر با پای پیاده یا با دوچرخه و ائتلافی از مدارس، جوامع، محل‌های کار، مراکز بهداشتی و دولت‌ها برای ایجاد مشوق‌ها و فضا‌های امن برای فعالیت بدنی بیشتر است.

تشویق رژیم‌های غذایی سالم‌تر (حاوی قند، سدیم، چربی‌های اشباع شده و کالری کم) و کاهش مصرف دخانیات نیز می‌تواند بازدهی پایداری را برای داشتن پیری سالم به همراه داشته باشد.

سرمایه‌گذاری روی سالمندی سالم

سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی به‌طور طبیعی بر ایجاد فضا‌های سالم و سازگار با سن، متمرکز خواهد شد. ساختمان‌های مسکونی و تجاری می‌تواند با سیستم تهویه مناسب ساخته شود و از سوخت‌های مضرى که آلودگی‌های داخل ساختمان را ایجاد می‌کنند استفاده نشود. همچنین توسعه مبتنی بر حمل‌ونقل انبوه برقی و سهولت دسترسی برای افراد مسن دارای محدودیت تحرک، یکی از اهداف برنامه‌ریزی شهری مناسب و با اولویت است.

هدف برنامه‌های آموزشی و مهارتی، نه‌تنها افزایش بهره‌وری افرادی است که به‌عنوان نیروی کار فعالیت می‌کنند، بلکه تشویق به مشارکت نیروی کار گروه‌هایی مانند مادران و افراد مسن‌تر است. همچنین سرمایه‌گذاری در آموزش ابتدایی و متوسطه که آموزش مهارت‌های انتقادی را تقویت می‌کند مطلوب است.

اصلاحات نهادی و سیاستی می‌تواند به ارتقای دسترسی به لوازم و خدمات با کیفیت تنظیم خانواده، فراهم‌شدن امکان انتخاب سن بازنشستگی، ایجاد انگیزه برای پس‌انداز فردی در سنین بازنشستگی، ارتقای بخش‌های اقتصادی با ایجاد فرصت‌های شغلی برای کارگران مسن‌تر، توسعه و تقویت سیستم‌های مراقبت بلندمدت و ترویج پیشگیری از بیماری و تشخیص زودهنگام منجر شود. نوآوری‌های فناورانه، پتانسیل هیجان‌انگیزی برای مقابله با چالش‌های پیری جمعیت دارد. پیشرفت در فناوری سلامت (توسعه واکسن‌های ایمن و مؤثر و حسگرهای ناظر بر سلامت)، دستگاه‌های کمکی (ربات‌ها) و فناوری اطلاعات در حال حاضر برای پیری سالم بسیار تأثیرگذار هستند.

پیری جمعیت مهم‌ترین معضل جهانی است و چالش‌هایی همچون همه‌گیری می‌تواند به ما بیاموزد که چگونه برای آن آماده شویم. پیری جمعیت مانند کرونا فرصت‌هایی را برای جوامع فراهم می‌کند تا سیاست‌گذاری مجدد داشته باشند و تجدیدقوا کنند.

منبع: imf

پول برگردانده شده، درستی میزان پول را چک کرده‌اند. ۷۴ درصد از دانش‌آموزان گفته‌اند که قبل از خرید، قیمت‌ها را در مغازه‌های مختلف مقایسه کرده‌اند. با این حال هم‌زمان ۷۴ درصد از دانش‌آموزان گفته‌اند چیزی را خریداری کرده‌اند که بیشتر از هزینه درنظر گرفته‌شد‌شان در سال قبل بوده است.

داده‌های منتشره نشان می‌دهد که هیچ ارتباط آشکاری بین جنسیت و سواد مالی وجود ندارد و عملکرد پسران و دختران در اقتصاد‌ها متفاوت است. پسران در هر دو انتهای طیف بیش از حد حضور داشتند؛ به این معنا که حضورشان در میان ضعیف‌ترین و قوی‌ترین عملکردها بیشتر از دختران بود. در مجموع پسران در اتریش، کاستاریکا، دانمارک، مجارستان، ایتالیا و پرتغال امتیاز بیشتری نسبت به دختران گرفتند. این در حالی بود که عملکرد دختران در بلغارستان، مالزی، نروژ و امارات از پسران بهتر بود.

در همین حال پسران بیشتر از دختران گزارش دادند که از درک قرارداد فروش (۱۹ درصد بیشتر) و برنامه‌ریزی هزینه‌های خود با توجه به وضعیت مالی فعلی خود (۸ درصد بیشتر) اطمینان دارند. به گفته سازمان توسعه و همکاری اقتصادی، دانستن نحوه مدیریت پول نه‌تنها برای مدیریت خریدهای روزانه ضروری است، بلکه راه مهمی برای جوانان جهت شناسایی کلاهبرداری و کلاهبرداری‌های مالی است.

با ورود به بزرگسالی، نیاز آن‌ها به این مهارت‌ها احتمالاً با دیجیتالی شدن روزافزون خدمات ضروری‌تر می‌شود. به‌عنوان مثال، طرح‌های «حالا بخرید، بعداً پرداخت کنید» و دارایی‌های رمزارزی در سال‌های اخیر در حال افزایش بوده‌اند. علاوه بر این، کارشناسان تأکید می‌کنند که آگاهی لازم است تا جوانان بتوانند به‌طور مؤثر برای آینده خود برنامه‌ریزی کنند.

این سازمان در بخش جمع‌بندی گزارش خود آورده است: «افزایش امید به زندگی، رفاه کمتر و عدم اطمینان بیشتر به درآمد بازنشستگی به دلیل تغییر رژیم‌های بازنشستگی به این معناست که نسل‌های آینده احتمالاً باید مسئولیت‌های مالی فردی بیشتری را نسبت به نسل‌های قبلی بر عهده بگیرند.»

این سازمان به دولت‌ها توصیه کرده است که باید برای تقویت سواد مالی در بین دانشجویان کارهای بیشتری انجام دهند.

منبع: euromews

پس‌انداز یا ولخرجی

نوجوانان کدام کشورها سواد مالی بیشتری دارند؟

والدین و خانواده خود در مورد مسائل مالی آموزش ببینند، نابرابری در سطح سواد مالی، ثروت و رفاه مالی می‌تواند در نسل‌ها تقویت شود.» این سازمان اضافه می‌کند: «ارائه آموزش‌های مالی به جوانان در مدارس و از طریق برنامه‌های درسی، می‌تواند به کاهش نابرابری‌ها در سواد مالی به دلیل تفاوت در وضعیت اجتماعی-اقتصادی فعلی دانش‌آموزان کمک کند.»

دانش‌آموزان فقیر و غنی

برخلاف جنسیت، پیشینه اقتصادی یک فرد نوجوان با توانایی او در مدیریت پول ارتباط واضحی دارد و نتایج نشان می‌دهد دانش‌آموزان برخوردار به‌شکل قابل توجهی بهتر از دانش‌آموزان محروم عمل کردند.

دانش‌آموزان برخوردارتر به لحاظ مالی می‌گویند در مقایسه با نوجوانان محروم‌تر، در مدیریت پول و سرمایه خود اطمینان بیشتری دارند. در این مطالعه به‌طور متوسط ۹۳ درصد از دانش‌آموزان گفته‌اند که حداقل یک‌بار در سال گذشته پول پس‌انداز کرده‌اند.

در همین حال ۸۲ درصد گفته‌اند وقتی با پول نقد خرید کرده‌اند و به آن‌ها اضافه

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی با انتشار گزارشی گفته است که از هر پنج دانش‌آموز مورد بررسی، تقریباً یک نفر فاقد مهارت اولیه در خصوص مدیریت مالی زندگی خودش است. مطالعه صورت گرفته توسط این سازمان بخشی از آزمایش‌هایی است که روی نزدیک به ۱۰۰ هزار نوجوان ۱۵ ساله در سال ۲۰۲۲ انجام شد.

ماتیاس کورمان، دبیرکل سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (سازمانی بین‌المللی که دارای ۳۸ عضو است و اعضای آن متعهد به اصول بازار آزاد هستند) با اشاره به اینکه ۱۸ درصد از دانش‌آموزان در کشورهای عضو این سازمان در سطح پایه سواد مالی یا کمتر از آن عمل می‌کنند، گفت: «نیاز است که جوانان برای اتخاذ تصمیم‌های مالی ایمن و آگاهانه به دانش و مهارت‌های لازم بهتر مجهز شوند.» در پژوهش ارزیابی سواد مالی، دانش‌آموزان از کشورهای مختلف از بلژیک تا عربستان سعودی حضور داشتند. بنابر نتایج، دانش‌آموزان کشورهای بلژیک، کانادا، جمهوری چک، دانمارک، هلند و لهستان از نظر سواد مالی بالاتر از میانگین سازمان عمل کردند.

چالش سواد مالی

پژوهشگران در این مطالعه دیدند که به‌طور متوسط ۱۱ درصد از دانش‌آموزان دارای عملکرد برتر بودند، به این معنی که می‌توانستند محاسبات مالی پیچیده را تجزیه و تحلیل و مشکلات مالی غیرمعمول را حل کنند. در جامعه بلژیک و هلند در زمینه مسائل مالی این نرخ به بیش از ۱۵ درصد از دانش‌آموزان می‌رسید، در حالی که دانش‌آموزان سطح برتر در مالزی و عربستان سعودی کمتر از یک درصد بودند.

در همین حال، بیش از ۴۵ درصد از دانش‌آموزان در برزیل، مالزی و عربستان سعودی در ابتدایی‌ترین سطح یا پایین‌تر از آن فعالیت داشتند. این در شرایطی است که برای مثال میزان دانش‌آموزان با عملکرد پایین در دانمارک ۱۱ درصد بوده است. در این میان عملکرد دانش‌آموزان کشورهایی چون ایتالیا و اسپانیا در مقایسه با نیمه نخست دهه ۲۰۱۰ بهبود نشان می‌دهد.

سازمان توسعه و همکاری اقتصادی می‌گوید: «اگر کودکان و جوانان فقط از طریق

امروزه دیگر رشد سریع جمعیت، بزرگ‌ترین چالش جهانی نیست که با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنیم بلکه پیری

جمعیت به‌عنوان معضل جدید پیش‌روی جامعه جهانی به‌صورت وسیع در سراسر دنیا در حال گسترش است. این معضل آنچنان در سطح جهان در حال گسترش است که بسیاری از کشورها برای مقابله با این همه‌گیری، از طریق اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های مختلف و به‌روز خود را آماده می‌کنند.

کل جمعیت جهان در ۱۵ نوامبر ۲۰۲۲ از مرز هشت میلیارد نفر گذشت. افزایش جمعیت از هفت به هشت میلیارد نفر تنها ۱۲ سال طول کشید. این رشد سریع جمعیت ترس‌هایی از جمله کمبود مواد غذایی، بیکاری افسارگسیخته، کاهش منابع طبیعی و تخریب بی‌رویه محیط‌زیست را که از عواقب رشد سریع جمعیت بود به ذهن متبادر کرد.

اما بزرگ‌ترین چالش جمعیتی امروز جهان دیگر رشد سریع جمعیت نیست، بلکه پیری جمعیت است. آمادگی متفکرانه- ترکیبی از تغییرات رفتاری، سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی و زیرساخت‌ها، سیاست‌ها و اصلاحات نهادی و نوآوری‌های فناوری- می‌تواند کشورها را قادر سازد تا با این چالش مقابله کرده و از فرصت‌های ناشی از تغییرات جمعیتی استفاده کنند.

کاهش نرخ رشد جمعیت

شعب بمب جمعیتی جهانی در حقیقت دفع شده است. نرخ رشد جمعیت جهان در دهه‌های اخیر به میزان قابل توجهی کاهش یافته و پیش‌بینی می‌شود که به کندی ادامه پیدا کند.

در حالی که جمعیت جهان روند کاهشی دارد جمعیت سالمندان در حال افزایش است و پیش‌بینی می‌شود که سهم جمعیت ۶۵ساله یا بالاتر جهان از ۱۰ درصد در سال ۲۰۲۲ به ۱۶ درصد در سال ۲۰۵۰ افزایش یابد. در سال ۲۰۵۰، هشتاد درصد از سالمندان در کشورهای با درآمد پایین و متوسط زندگی خواهند کرد. سرعت پیری جمعیت بسیار سریع‌تر از گذشته است. در سال ۲۰۲۰، تعداد افراد ۶۰سال و بالاتر، از کودکان کمتر از ۵سال، بیشتر بود. بین سال‌های ۱۵ تا ۲۰۵۰، نسبت جمعیت بالای ۶۰ سال جهان تقریباً از ۱۲ درصد به ۲۲ درصد خواهد رسید. متأسفانه، کاهش میزان زادوولد در سال‌های اخیر بیانگر این موضوع است که در صورت نداشتن مدیریت صحیح جمعیت در کشورها، در دهه‌های پیش‌رو، کشورهای مختلف با چالش‌های اساسی در حوزه تأمین جمعیت جوان و پویا روبه‌رو خواهند شد. به همین دلیل، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی برای استفاده از این فرصت و جلوگیری